

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SC

КАК ДА МОТИВИРАМЕ УЧЕНИЦИ, КОИТО ОБИКНОВЕНО НЕ УЧАСТВАТ В ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ

A Toolkit for Physical Education Teacher

Съдържание

Въведение

1. Наблюдение на учениците – релевантен контекст
2. Комуникация с учениците
3. Надграждане на успешни модели на преподаване на ФВ
4. Задаване на подходящи задачи и цели – използване на положителната роля на спорта
5. Надграждане и извличане на ползи от общите умения, които се развиват посредством ФВ и спорт
6. Организиране на извънкласни дейности (интервюта, училищен бюлетин и прочие)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Въведение

Това пособие беше създадено и споделено сред партньорството, с отчитане на различните подходи към физическото възпитание (ФВ), които се прилагат в образователните системи в двете страни, участвали в неговото разработване (бел. преводача: Италия и Великобритания), както и чрез съчетаване на техния принос и предлагане на учителите на възможност да дискутират и дебатират.

Учителите по ФВ в средното образование имат по-голямо влияние върху формирането в децата на работни навици и определено отношение към спорта от всеки друг период от тяхната спортна кариера и развитие.

Мотивирането на учениците е една от най-тежките задачи, които лежат на плещите на учителите по ФВ. Има толкова много сили, които влияят на учениците, че дори треньорите да имат късмета да успеят да ги накарат да участват в спортни дейности, да ги мотивират да са упорити и постоянни в усилията си е изключително предизвикателство.

Уменията, които хората, които тренират младежи в различни спортове и дисциплини трябва да имат, са разнообразни и, за да са ефективни, трябва да отчитат степента на мотивация, която може да бъде постигната в учениците. Учителят по ФВ разполага с наистина чудесно средство да мотивира учениците да участват: играта, която в случаите, когато е структурирана с конкретни правила и техники се превръща в спорт.

‘ФВ, физическата активност и спорта имат доказан положителен ефект върху степента, в която младите хора се чувстват свързани със своето училище; с техните aspiraции; със степента, до която в училището цари позитивна социална атмосфера; както и с формирането на лидерски и граждански умения’.

Stead & Neville 2010.

‘Деца, които са в по-добра физическа форма имат подобрена работа на мозъка, по-високи академични постижения и подобрена познавателна дейност в сравнение с децата с по-слаба физическа форма’.

Caddock 2012.

Дългосрочни проучвания показват, че академичните постижения се поддържат или се подобряват чрез повишена физическа активност или участие в различни спортове. Подобно на други стратегии за цялостно училищно развитие, използването на ФВ и спорт за повишаване на цялостните училищни стандарти работи най-добре, когато:

- Старшите и в частност класните учители играят роля в планирането и изпълнението на работата;
- Включените ученици и екип са внимателно подбрани;
- Отделите по ФВ и други направления работят заедно по разработването на стратегии и висококачествени ресурси; и
- Методът на оценка е определен още на фаза планиране, а не на фаза изпълнение.

Младежкият спортен тръст (Youth Sport Trust - YST) отдавна работи с училищата във Великобритания, за да разбере по какъв начин ФВ и спорта могат да се използват за подобряване на училищните стандарти по един възпроизводим и устойчив начин. Посредством това, ние разработихме рамка, която училищата могат да използват, за да определят какви стратегии биха били най-подходящи за използване в различните училищни контексти и за различни групи ученици.

Наблюдение на учениците – релевантен контекст

Широко прието е, че преподаването в практически контексти подобрява склонността на учениците да участват, както и резултатите от ученето. Спортните контексти са познати и представляват интерес за много младежи и лесно биха могли да бъдат включени в преподаването на разнородни предмети. Например, използването на реални данни от спортни събития може да илюстрира различни математически концепции, а разписването на писмени доклади по въпросните събития може да се използва за подобряване на грамотността. Използването на спортни контексти представлява директен начин за прилагане на спорта в цялостната учебна програма. То изисква малко усилия от страна на училището в посока на инкорпориране на стандартни схеми за преподаване, но има огромен успех за подобряването на участието на учениците в часовете, което е ключов фактор за подпомагане на постиженията.

Груповите часове по ФВ трябва да бъдат наблюдавани внимателно от учителя, за да може да се направи оценка на всеки отделен ученик и да му се предложат последващи дейности.

При предлагането на АНАЛИЗ НА ИЗХОДНО НИВО, учителят трябва да определи двигателни умения: координационни и кондиционни.

Работата в група е важна за мониторинга и определянето на чувството за социализация и отговорност. По време на работа учителят трябва да наблюдава нивото на самоконтрол.

На този етап учителят може да използва различни ИНСТРУМЕНТИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗХОДНОТО НИВО. Учителят трябва да тества свободните двигателни умения на децата. Фазата на наблюдението е началната точка за старта на фазата на комуникацията, посредством интервюта с класа и индивидуални диалози с учениците.

Цел на обучението

Целта на тази тема е да снабди учителите по ФВ с предложения как ефективно да наблюдават учениците и, посредством първата стъпка от наблюдението, да разбират трудностите в мотивирането на учениците да се занимават със спортни дейности.

Онлайн ресурси

[Observation of the students](#)

Този уеб-сайт предлага списък с инструменти за учители. Той ще ви помогне да откриете какви задачи давате за изпълнение на вашите ученици.

Комуникация с учениците

Директната комуникация е ключов елемент за изграждане на стабилна връзка с учениците.

Важно е да се разговаря с всеки ученик. Похвалите и поправките високо се оценяват от учениците и дори един негативен коментар е за предпочитане пред игнорирането. При все това не бива да забравяме, че „Човек може да изкара цял месец на един добър комплимент!“, затова се старайте да насърчавате и да отбелязвате успехите.

Начинът по който комуникирате е толкова важен, колкото и това, което казвате. Винаги трябва да гледате учениците в очите, когато им говорите и да се обръщате по име: учениците имат нужда да се чувстват важни, заради другите, които ги заобикалят.

Комуникацията се състои от две фази: говорене и слушане. И двете са еднакво важни. Учителите по ФВ са известни с това, че не са особено добри слушатели, но когато има проблем, винаги трябва да се стараете да слушате внимателно и да разберете в какво се състои въпросния проблем. Вслушвайте се в идеите и оплакванията, защото зад тях ще откриете истинската мотивация, поради която ученикът не желае да участва в часовете по ФВ.

Цел на обучението

Целта на тази тема е да предостави на учителите по ФВ идеи как да комуникират ефективно с учениците и да повишават тяхната мотивация към физическа активност.

Онлайн ресурси

- [Motivation in physical education classes](#)

Тази статия представя кратък преглед на междуличностните стилове на учителите и връзката им с мотивацията на учениците.

- [Effective Communication in Schools](#)

Тази глава от онлайн курс представя идеи за ефективна комуникация и сценарии за самооценка на стиловете на комуникация.

Надграждане на успешни модели на преподаване на ФВ

Качественото обучение по ФВ често се характеризира със следните подходи (педагогически):

- a) Добро владение на техники за менторство и трениране;
- b) Добри възможности за групова и отборна работа;
- c) Висококачествени демонстрации;
- d) Голям брой възможности за практическо обучение;
- e) Интензивно използване на състезателни ситуации;
- f) Интензивно използване на игрови дейности за развиване на умения; и
- g) Безопасно използване на залагане на цели и мониторинг на процеса на тяхното достигане.

Цел на обучението

Целта на тази тема е да предостави на учителите по ФВ предложения как ефективно да общуват с учениците и как да подсилват тяхната мотивация за физическа активност.

Всички тези стратегии може да са подходящи за други предмети, но може да липсват от по-голяма част от „традиционните“ стилове на преподаване, което се отчита като слабост. Поради това, стратегията за цялостно развитие на училището подкрепя споделянето на практики между преподавателите по ФВ и по другите предмети. Тази стратегия води до дългосрочна, устойчива промяна в преподавателските практики, което за учителите води до овластяване да изпробват нови идеи по-уверено, а за учениците – да станат по-активни участници и да допринасят повече за процеса на учене.

- <http://www.bbc.co.uk/news/uk-scotland-24608813>
- www.betterevidence.org/uk-edition/issue-10/using-physical-education-and-sport-to-raise-school-standards
- http://www.youthsporttrust.org/media/7864224/2014_conference_-_ri_leaflets_006.pdf

Онлайн ресурси

- [Motivation in physical education classes](#)
Тази статия представя кратък преглед на междуличностните стилове на учителите и връзката им с мотивацията на учениците.
- [Effective Communication in Schools](#)
Тази глава от онлайн курс представя идеи за ефективна комуникация и сценарии за самооценка на стиловете на комуникация.

Допълнителни материали

- Stead R, and Neville M (2010), The Impact of Physical Education and Sport on Education Outcomes: A Review of Literature. Institute of Youth Sport, Loughborough University.
- Chaddock L et al (2012), Childhood Aerobic Fitness Predicts Cognitive Performance One Year Later. Journal of Sports Sciences, 30, 421–430.
- [Raising your Game](#) Using Sport to Raise Achievement in English, Mathematics and Science.

Задаване на подходящи задачи и цели – използване на положителната роля на спорта

Учениците са далеч по-мотивирани да участват ако възлаганите им задачи са подходящи. Задачите трябва да представляват предизвикателство и да не са нито твърде лесни, нито прекалено трудни, в противен случай мотивацията на учениците веднага ще спадне.

Трябва също така да се направи разграничение между краткосрочните и дългосрочните цели. Определена дългосрочна цел може да изглежда непосилна за постигане, но ако е разбира на няколко по-малки стъпки, мотивацията на ученика постепенно се повишава.

Съвсем обичайно е в един клас да има ученици с различни нива на уменията. В такъв случай има две възможни стратегии:

- 1) Преподаване чрез покана
- 2) Вариация в самата задача

Преподаването чрез покана се състои в следното: към целия клас се отправя покана да променят задачата по някакъв начин, макар че при този вариант част от учениците може да изберат да не променят задачата (Graham, Holt/Hale, & Parker, 2010).

Вариацията в самата задача включва промяна на задачата за конкретен ученик или малка група ученици (Graham, Holt/Hale, & Parker, 2010). Това е полезно в случаи, когато определена задача е подходяща за повечето ученици в класа, но създава проблем или се вижда прекалено лесна за един ученик или малка група ученици. В такъв случай, за да бъдат мотивирани учениците да участват в изпълнението на задачата, следва да се проведе разговор с този/тези, за които тя е проблемна или прекалено лесна, за да бъде тя променена според техните нужди, без това да пречи на останалите да изпълняват задачата, както е възложена в оригинален вариант.

Спортът и ФВ могат да изграждат личностни характеристики, които са важни за холистичното развитие на учениците. Сред въпросните спадат увереност, амбиция, самочувствие, аспирации, уважаване на правилата, способност да се справят с победите и загубите, формиране на позитивни взаимоотношения, решителност, смелост и прочие. Ако тези качества са налични, младежите са по-склонни да предприемат рискове в тяхното обучение, да се нагърбват с по-тежки задачи и съответно да доказват способностите си. Училищата са открили много иновативни начини за гарантиране, че развиването на тези лични качества чрез спорт и ФВ се забелязва, насърчава и отбелязва подобащо в рамките на училищния живот (например чрез система за награди), вместо всички натрупани позитиви да се изпарят след като ученикът излезе от игрището. Тази стратегия е най-ефективна, когато се използва и за изграждане на позитивен етос и култура в училището.

Цел на обучението

Целта на тази тема е да снабди учителите по ФВ с предложения за коректно възлагане на задачи на учениците.

Онлайн ресурси

[Survive and Thrive as a Physical Educator](#)

Книгата „Да оцелееш и да процъфтяваш като учител по ФВ“ /“Survive and Thrive as a Physical Educator”/ предлага подкрепа и ръководства за уникалните предизвикателства в преподаването.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SC

Надграждане и извличане на ползи от общите умения, които се развиват посредством ФВ и спорт

Спортът и ФВ развиват умения, които са важни и за други области от учебната програма. Сред тях са умения за наблюдение, аналитични умения, лидерство, отборна работа, комуникация, двигателни умения. Не е необичайно учениците да демонстрират тези умения единствено в спортен контекст, но не и в други научни сфери, което може да се отчете като пилеене на талант и определено не е в подкрепа на повишаването на постиженията. Надграждането и използването на умения, развити чрез ФВ, в по-широк обхват от обстоятелства е по-сложно от другите стратегии, защото изисква от училищата развиване на умения по координиран начин, вместо всеки предмет да определя своята програма в изолация от останалите. Въпреки че е по-сложно, училищата, които прилагат този подход, се радват на ефектите от широкото прилагане на уменията и увереността формирани в учениците, както и на намаляване на времето, което се хаби в дублиране на теми в различните предмети.

Цел на обучението

Целта на тази тема е да предостави на учителите по ФВ предложения как правилно да комуникират с учители от другите предмети с цел да ги въвлекат в дейностите, свързани със спорт и физическо развитие.

Онлайн ресурси

Като ресурси за учителите, ние предлагаме два различни инструмента:

- [Developing Excellence in PE, School Sport and Physical Activity - Developing a Schools/Departments vision](#)
Този материал ще ви помогне сами да оцените предлаганото от вашето училище ФВ и спортни дейности и резултатите от тях. Също така ще ви помогне да идентифицирате приоритетите на вашето училище. Лесен е за използване – отговаряйте на всички въпроси като избирате нивото, на което се намирате. Възможностите за избор са от Стартиращо, Установено или Внедрено ниво. Този инструмент е адаптиран от www.sportengland.org/media/353630/Primary-Spaces-activity-sheets-landscape.pdf.
- [Developing a Schools/Departments vision for PE, Sport and Physical Activity - ACTION PLAN](#)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Number: 557089 EPP1-2014-IT-SPO-SC

Организиране на извънкласни дейности (интервюта, училищен бюлетин и прочие)

Физическите дейности, които въвличат учениците, не изчерпват техния ентусиазъм за участие и за тях е важно да открият своя път на развитие посредством други инструменти, различни от физическата активност.

На този етап, възможните дейности, които може да бъдат представени на учениците като реални алтернативи за тях, са следните:

- Планиране на проучване по графичен дизайн, например на модерните олимпийски игри от графична гледна точка – изучаване на лого, разбиране на използването на дизайна
- Подготвяне и представяне на фото изложба на спортни теми в училище
- Подготвяне и обработване на въпросници за ниво на удовлетворение и на потребностите на ученици и атлети от спортните асоциации
- Проучване и подготовка на брошури на тема двигателни умения, които да се разпространяват в училището и в региона около него
- Информирание за дейностите чрез училищно новинарско уеб-издание

Цел на обучението

Целта на тази тема е да снабди учителите по ФВ с предложения за планиране на извънкласни дейности, включващи също учители по други предмети, с цел развиване на осъзнатост и активно участие.

Онлайн ресурси

 [Resource Center for High School Physical Education Teachers and Others](#)

Настоящите ресурси ще дадат на учителите информация и идеи за подобряване на образователната програма по ФВ в тяхното училище.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.